

ПРОГРАМА
фахового вступного випробування
спеціальність – 014 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)
освітній ступінь – бакалавр (з нормативним терміном навчання)

Ботаніка

1. Будова рослинної клітини. Рослинні тканини, їх будова та функції.
2. Вегетативні органи рослин, їх будова. Видозміни вегетативних органів.
3. Генеративні органи рослин. Запилення, запліднення, утворення насіння та плодів.
4. Водорості, їх різноманітність.
5. Покритонасінні, їх різноманітність. Основні родини та їх представники.

Зоологія

6. Будова тваринної клітини. Одноклітинні тварини.
7. Кишковопорожнинні.
8. Черви: плоскі, круглі, кільчасті.
9. Молюски.
10. Членистоногі.
11. Хордові тварини: класифікація. Характеристика класів хордових, типові представники цих класів (риби, земноводні, плазуни, птахи, ссавці).

Анатомія, фізіологія людини

12. Тканини людини. Опорно-рухова система.
13. Кровоносна система людини. Кровообіг, його порушення.
14. Органи дихання людини: будова, функції.
15. Травна система людини: будова, функції.
16. Виділення у людини.
17. Ендокринна система.
18. Будова та функції спинного та головного мозку людини. Аналізатори.

Загальна біологія

19. Розмноження організмів. Мітоз, мейоз. Індивідуальний розвиток організмів.
20. Хімічний склад клітин. Неорганічні та органічні речовини клітини. Біополімери.
21. Молекулярні основи спадковості. ДНК, РНК: будова, функції. Реплікація ДНК.
22. Біосинтез білка в клітині.

23. Основні поняття генетики: гени (структурні та регуляторні), алель гена, локус гена, доміантний і рецесивний стани ознак, гомозигота, гетерозигота, генотип, фенотип, спадковість, мінливість. Типи схрещувань.
24. Закономірності спадковості. Закони Г. Менделя.
25. Взаємодія генів.
26. Форми мінливості.
27. Поділ геологічної історії Землі на ери, періоди та епохи. Основні події, що відбувалися у ті чи інші геологічні періоди історії Землі.
28. Прокаріоти, особливості будови прокаріот.
29. Обмін речовин та енергії в клітині та організмі.
30. Фотосинтез.

Література

Основна

1. Біда О. А., Дерій С. І., Ілюха Л. М., Прокопенко Л. І. Біологія : довідник для абітурієнтів та школярів загальноосвітніх закладів: навчально-методичний посібник. – К. : Літера ЛТД, 2012.
2. Богданова Т. Л., Брайон О. В., Данилова О. В. Довідник з біології. – К. : Наук. думка, 2003.
3. Богуцька Т. О. Тестові завдання з біології для вступників до вищих навчальних закладів (на основі базової навч. програми з біології для серед. шкіл та програми вступ. випробувань з біології до вищих навч. закладів). – Кам'янець-Подільський : Абетка-Нова, 2003.
4. Вервес Ю. Г., Балан П. Г., Серебряков В. В. Біологія : Підруч. для 7 кл. загальноосвіт. навч. закл. – К. : Генеза, 2002.
5. Данилова О. В., Данилов С. А. Завдання для державної підсумкової атестації з біології за курс старшої школи. – К. : Генеза, 2014.
6. Данилова О. В., Данилов С. А., Шабанов Д. А. Біологія : Підруч. для 10 кл. загальноосвіт. навч. закл. – К. : Генеза, 2016.
7. Задорожний К. М. Ботаніка. Зоологія. Біологія людини. Тренувальні тести. – Харків : Вид. група «Основа», 2008.
8. Запорожець Н.В., Влащенко С.В. Біологія. – Київ : АН ГРО ПЛЮС, 2008.
9. Зуй В. Д. Тестові завдання. Біологія. – К. : Вирій, 1999.
10. Ільченко В. Р., Рибалко Л. М., Півень Т. О. Біологія : Підруч. для 7 кл. загальноосвіт. навч. закл. – Полтава : Довкілля, 2007.
11. Коваль Т. В. Біологія : Програма вступних випробувань та приклади розв'язання задач. – Кам'янець-Подільський, 2003.
12. Котик Т. С., Загайко А. А., Шаламов Р. В. Тести з біології для школярів і абітурієнтів. – Харків : Торсінг, 2003.
13. Кучеренко М. Є., Вервес Ю. Г., Балан П. Г. Біологія : Довід. для абітурієнтів. – К. : Генеза, 2003.

14. Кучеренко М. С., Вервес Ю. Г., Балан П. Г., Войціцький В. М. Загальна біологія : Підруч. для 10 кл. загальноосвіт. навч. закл. – К. : Генеза, 2013.
15. Кучеренко М. С., Вервес Ю. Г., Балан П. Г., Войціцький В. М. Загальна біологія : Підруч. для 11 кл. загальноосвіт. навч. закл. – К. : Генеза, 2014.
16. Матяш Н. Ю., Костильов О. В., Вихренко А. С., Вихренко Т. О. Завдання для державної підсумкової атестації з біології за курс основної школи. – К. : Генеза, 2014.
17. Межжерін С. В., Межжеріна Я. О. Біологія : підруч. 8 клас. – К. : Освіта, 2008.
18. Мусієнко М. М., Вервес Ю. Г., Славний П. С., Балан П. Г., Войцехівський М. Ф. Біологія : Підруч. для 6 кл. загальноосвіт. навч. закл. – К. : Генеза, 2000.
19. Мусієнко М. М., Славний П. С., Балан П. Г. Біологія : Підруч. для 7 кл. загальноосвіт. навч. закл. – К. : Генеза, 2007.
20. Павніченко Ю. В., Дербеньова А. Г., Шаламов Р. В. Біологія : Довід. для абітурієнтів. – Харків : Торсінг, 2003.
21. Підгірний В. І. Біологія : типові тестові завдання. Збірник. – Харків : Факт, 2008.
22. Присяжнюк М. С. (метод. оброб. Горяна Л. Г.) Біологія людини : Підруч. для 9 кл. загальноосвіт. навч. закл. – К. : Фенікс, 2003.
23. Сало Т. А., Попович В. П. Біологія в таблицях и схемах. 7–9 класи. – Харків : ООО «Українська книжкова мережа», 2009.
24. Соболев В. І. Біологія : Підруч. для 7 кл. загальноосвіт. навч. закл. – К. : Грамота, 2007.
25. Фещенко Т. І. та ін. Біологія : 8 клас : підручник. – К. : Гімназія, 2008.
26. Шабатура М. Н., Матяш Н. Ю., Мотузний В. О. Біологія людини : Підруч. – К. : Гімназія, 2008.

Додаткова

1. Андерсон О. А. Зошит для контролю знань з біології. Тести для тематичного оцінювання. – К. : Школяр, 2008.
2. Бітюк М. Ю. та ін. Завдання для перевірки навчальних досягнень учнів з біології. – Харків : Аксіома, 2008.
3. Матяш Н. Ю., Костильов О. В., Коршевнік Т. В., Цуруль О. А. Біологія. Збірник тренувальних тестів 7 – 11 класи. – К. : Весна, 2008.
4. Михайлюк Т. О., Біологія. 8 клас. Завдання для тематичного оцінювання. – К. : Генеза, 2008.
5. Мотузний В. О. Біологія людини (посібник). – К. : НАУ, 2006.
6. Омельковець Я. А., Журавльов О. А. Біологія. Тести : 6 – 11 класи. – К. : Академія, 2007.
7. Тести для тематичного оцінювання з біології : 8 клас. – Тернопіль : Країна мрій, 2008.